

Verhoging van voederwaarde van beheersgras door ontsluiting

Marleen Braker en Gerrit Kasper

De oppervlakte beheersgras in Nederland zal in de toekomst sterk stijgen. Door de relatief lage voederwaarde is beheersgras niet geschikt in rantsoenen van hoog productief melkvee. Een project is gestart waarin de mogelijkheden van chemische en biologische ontsluiting worden onderzocht. Doel is na te gaan of hiermee de voederwaarde van beheersgras kan worden verhoogd zodat beheersgras beter inpasbaar is in de rantsoenen van melkvee.

Het areaal beheersgras in Nederland stijgt door toename van het areaal van natuurbeherende organisaties en door toename in agrarisch natuurbeheer. De inpasbaarheid van het gras uit deze natuurgebieden in de bedrijfsvoering van met name melkveebedrijven is echter beperkt door de lage voederwaarde. Hierdoor neemt de belangstelling van boeren af om percelen beheersgras in hun bedrijfsvoering op te nemen.

Op dit moment wordt beheersgras veelal gevoerd aan jongvee en droge koeien, maar deze groepen zijn te klein om de te verwachten hoeveelheden beheersgras goed te kunnen benutten. Daarom moet er gekeken worden of melkkoeien beheersgras beter kunnen benutten. Het probleem is dat de lage voederwaarde (700-750 VEM) voor een lagere melkproductie zorgt. Op initiatief van een groepje veehouders uit Noord-Holland is Praktijkonderzoek een project gestart waarin de mogelijkheden van ontsluiting worden onderzocht.

Ontsluiten van gras

Door toevoeging van middelen zoals natronloog, ureum, ammoniak, enzymen of schimmels aan gras wordt lignine (houtstof) of celwanden in de grasstengels afgebroken, waardoor meer stengelinhoud beschikbaar komt voor vertering door de koe. Dit zorgt voor een hogere voederwaarde van het gras.

Wat gaan we doen?

In dit onderzoek gaan we verschillende methoden van grasontsluiting uitvoeren. We onderzoeken welke methoden zorgen een substantiële verhoging van de voederwaarde van beheersgras. In het verleden is onderzoek gedaan naar het verhogen van de voederwaarde van stro en hooi door chemische ontsluiting. Ook is het ontsluiten van natuurhooi onderzocht. In dit onderzoek richten we ons op de huidige methoden van inkuilen en balen persen.

Naast chemische ontsluiting zoeken we naar een middel dat in de biologische landbouw toegepast mag worden. Daarom worden ook biologische middelen, enzymen (cellulasen) en schimmels, getest. Ook zal enzymen in combinatie met melkzuurbacteriën worden onderzocht.

Met behulp van gegevens uit eerder onderzoek zijn drie middelen gekozen, die eerst in het laboratorium en daarna in de praktijk op kleine schaal zullen worden getest. Deze drie middelen zijn: natronloog, ureum en cellulasen met en zonder melkzuurbacteriën. De voederwaarde van het kuilgras, voor en na de verschillende behandelingen, wordt geanalyseerd. Bij de proeven wordt rekening gehouden met de oogstmethode, het vochtpercentage en de opslagmethode van het geogoste materiaal.

Werkzaamheden

De laboratoriumproef is inmiddels gestart. De analysegegevens hiervan zullen in de loop van de zomer bekend zijn. Deze resultaten worden gebruikt voor de praktijkproef met 15 juni gras die ook dit jaar zal plaatsvinden. De resultaten van dit verkennende onderzoek zullen eind 2004 bekend zijn. Afhankelijk van het resultaat van dit vooronderzoek wordt het project mogelijk vervolgd.

